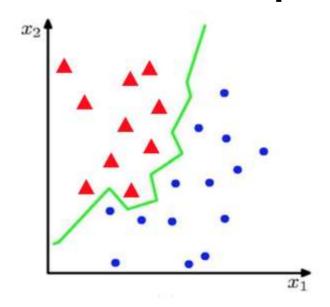
Metoda celor mai apropiați vecini. "Blestemul dimensionalității".

Prof. Dr. Radu Ionescu raducu.ionescu@gmail.com Facultatea de Matematică și Informatică Universitatea din București

Clasificare din exemple etichetate

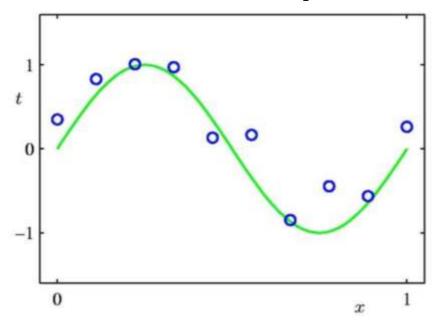
 Presupunem că avem un set de N exemple de antrenare:

$$(x_1,\ldots,x_N)$$
 and $(y_1,\ldots,y_N), x_i \in \mathbb{R}^d, y_i \in \{-1,1\}$

 Problema clasificării constă în estimarea funcției g(x) a.î.:

$$g(x_i) = y_i$$

Regresie din exemple etichetate

 Presupunem că avem un set de N exemple de antrenare:

$$(x_1,\ldots,x_N)$$
 and $(y_1,\ldots,y_N),x_i,y_i\in\mathbb{R}$

• Problema regresiei constă în estimarea funcției g(x) a.î.: $g(x_i) = y_i$

Învățare din exemple etichetate

• Presupunem că avem un set de N exemple de antrenare:

$$(x_1,\ldots,x_N)$$
 and $(y_1,\ldots,y_N),x_i,y_i\in\mathbb{R}$

Problema învățării constă în estimarea funcției g(x) a.î.:

$$g(x_i) = y_i$$

Funcție de pierdere (de exemplu MSE):

$$\mathcal{L}(y, g(\mathbf{x}))$$

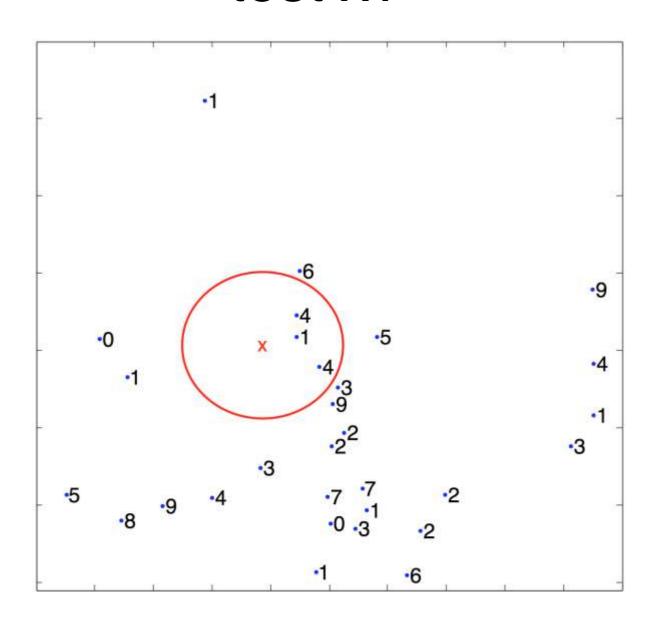
Eroarea de generalizare:

$$L(g) = E_P \mathcal{L}(y, g(\mathbf{x})) = \int \mathcal{L}(y, g(\mathbf{x})) dP(\mathbf{x}, y)$$

Eroarea empirică (estimată):

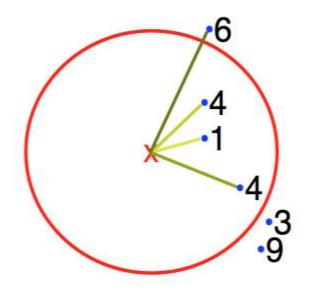
$$L_e(g) = \frac{1}{\ell} \sum_{i=1}^{\ell} \mathcal{L}(y_i, g(\mathbf{x_i}))$$

Care este eticheta exemplului de test x?

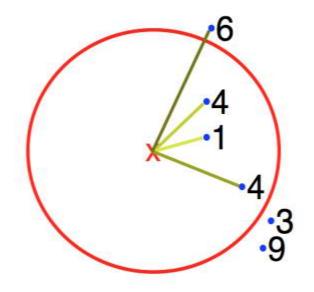
Metoda celor mai apropiați vecini

Metoda celor mai apropiați vecini

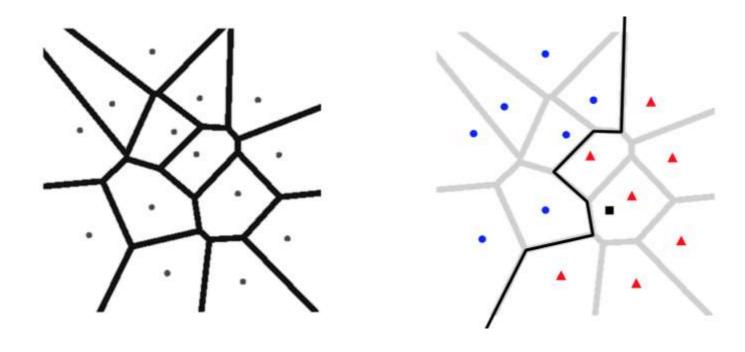
- Algoritmul k-NN:
- 1) Pentru fiecare exemplu de test x, găsim cei mai apropiați k vecini
- 2) Atribuim eticheta majoritară conform celor k vecini

k-Nearest Neighbors (k-NN)

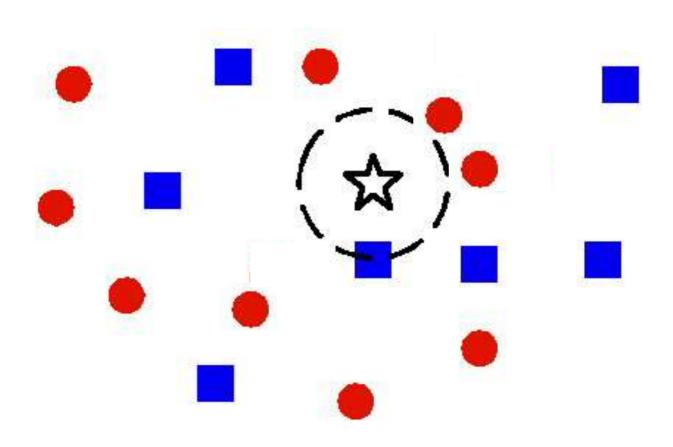
- Cum luăm o decizie în caz de egalitate?
- 1) Alegem o etichetă din cele egale în mod aleator
- 2) Aplicăm modelul 1-NN (nu există egalități)
- 3) Utilizăm distanțele până la exemplu de test ca ponderi

Ce se întâmplă în cazul k = 1?

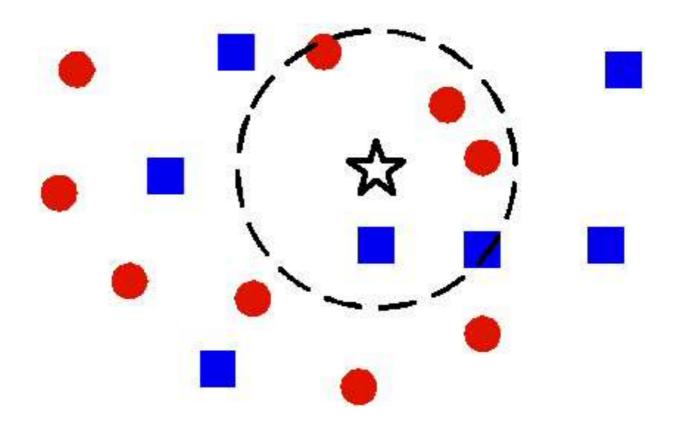

- Obţinem o diagramă Voronoi:
- spaţiul este partiţionat în regiuni
- granţiele de separare trec prin zonele în care distanţele între exemplele de training sunt egale
- Granița de separare este neliniară

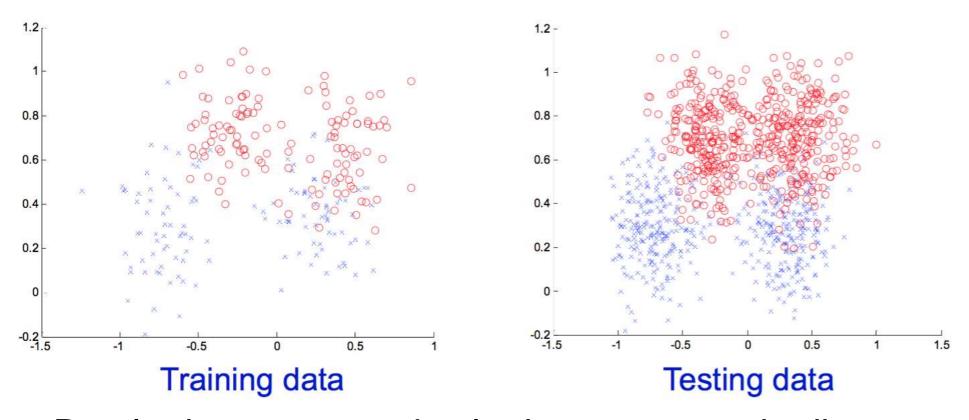
1-NN versus k-NN

1-NN versus k-NN

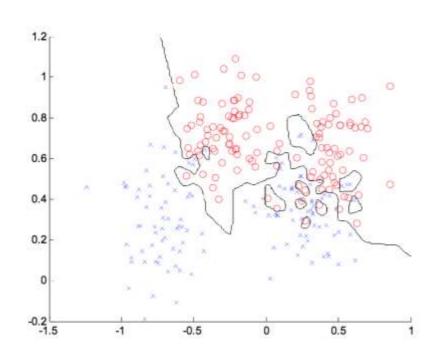
Presupunerea pe care se bazează modelul k-NN

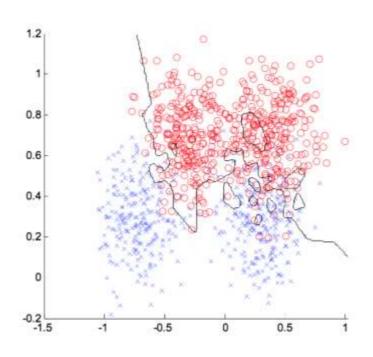

- Datele de antrenare şi cele de testare provin din aceeaşi distribuţie
- Devine puţin probabil ca un pattern reprezentativ în setul de antrenare să fie absent în datele de test

Training data

Testing data

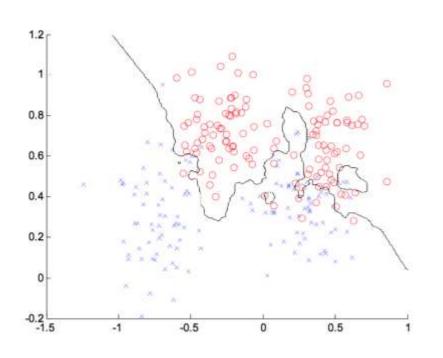

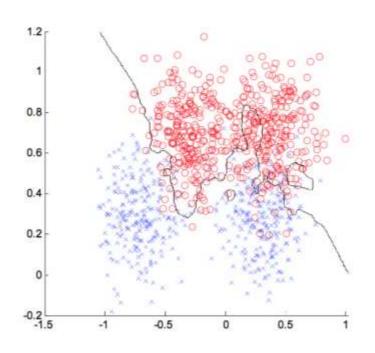
error = 0.0

error = 0.15

Training data

Testing data

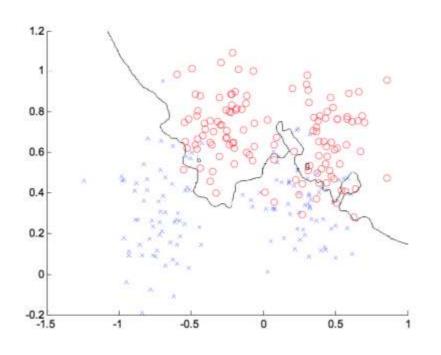

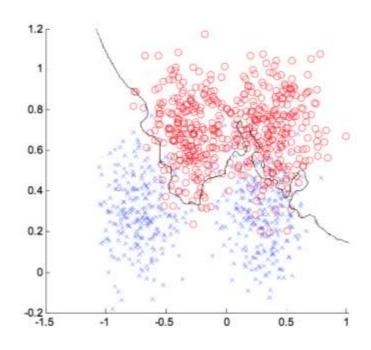
error = 0.0760

error = 0.1340

Training data

Testing data

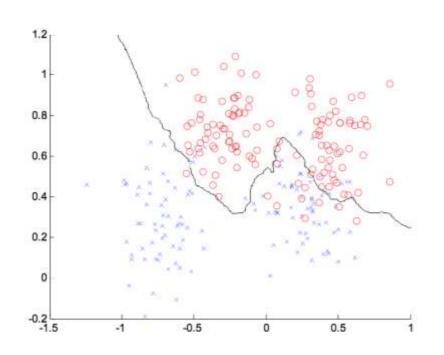

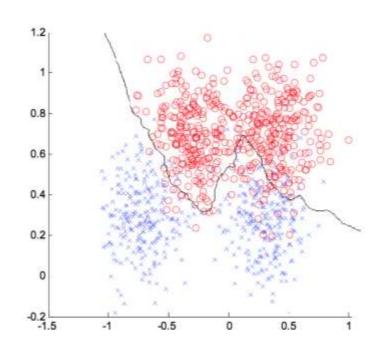
error = 0.1320

error = 0.1110

Training data

Testing data

error = 0.1120

error = 0.0920

Ce ne trebuie pentru un clasificator bazat pe memorie?

- O funcție de distanță
- Distanţa Euclidiană
- Distanța Edit (Levenshtein)
- Distanţa Hamming
- Câți vecini să luăm în considerare?
- Cum să antrenăm modelul pe exemplele din vecinătate?

În cazul 1-NN

- O funcție de distanță
- > De exemplu distanța Euclidiană
- Câți vecini să luăm în considerare?
- > 1
- Cum să antrenăm modelul pe exemplele din vecinătate?
- Prezicem eticheta celui mai apropiat vecin

Distanța Euclidiană (L₂)

• Pentru vectorii x = (5, 1, 3, 0) și y = (2, 1, 4, 1) avem:

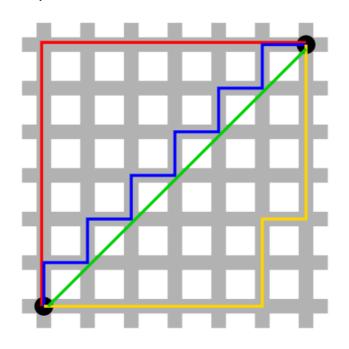
$$d_{L_2}(x,y) = \sqrt{(x_1 - y_1)^2 + \dots + (x_n - y_n)^2}$$

$$= \sqrt{(5-2)^2 + (1-1)^2 + (3-4)^2 + (0-1)^2}$$

$$= \sqrt{9+1+1} = \sqrt{11}$$

$$\cong 3.32$$

Distanța Manhattan (L₁)

• Pentru vectorii x = (5, 1, 3, 0) și y = (2, 1, 4, 1) avem:

$$d_{L_1}(x,y) = |x_1 - y_1| + \dots + |x_n - y_n|$$

$$= |5 - 2| + |1 - 1| + |3 - 4| + |0 - 1|$$

$$= 3 + 1 + 1 = 5$$

Distanţa Minkowski (L_p)

• Pentru vectorii $x = (x_1, ..., x_n)$ și $y = (y_1, ..., y_n)$ avem:

$$d_{L_p}(x,y) = \sqrt[p]{|x_1 - y_1|^p + \dots + |x_n - y_n|^p}$$

- Distanța Minkowski este o generalizare pentru distanțele Euclidiană (p=2) și Manhattan (p=1)
- Dacă p < 1, atunci nu mai este distanță. Nu respectă inegalitatea triunghiului pentru x = (0,0), y = (1,1) și z = (0,1):

$$d_{L_{p<1}}(x,y) > d_{L_{p<1}}(x,z) + d_{L_{p<1}}(z,y)$$

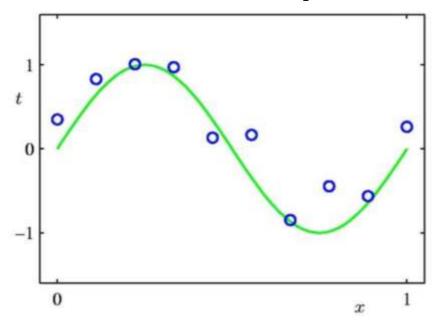
Distanța Hamming

- De exemplu, utilă pentru probleme de clasificare cu date categorice sau secvențe ADN
- Pentru vectorii x=(A,G,T,C) și y=(G,G,T,A) avem: $d_{Hamming}(x,y)=1+0+0+1=2$
- Câte trăsături (componente) diferă între cei doi vectori

Distanța Edit (Levenshtein)

- De exemplu, utilă pentru probleme de clasificare cu șiruri de caractere (documente text sau secvențe ADN), secvențe temporale (imagini video)
- Distanța este dată de câte modificări (inserare, ștergere, înlocuire) sunt necesare pentru a transforma un obiect în cel de-al doilea
- Pentru secvenţe video, folosim Dynamic Time Warping (DTW)

Regresie din exemple etichetate

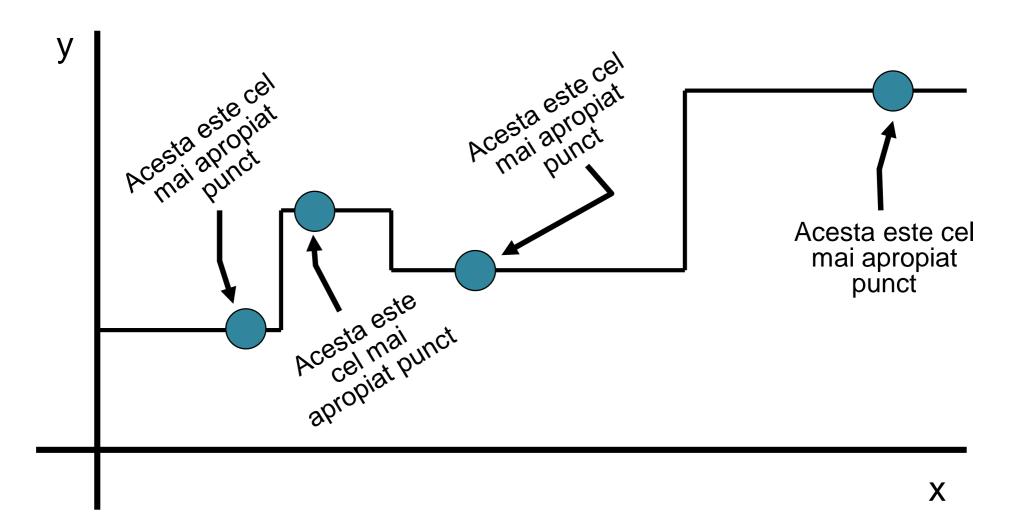

 Presupunem că avem un set de N exemple de antrenare:

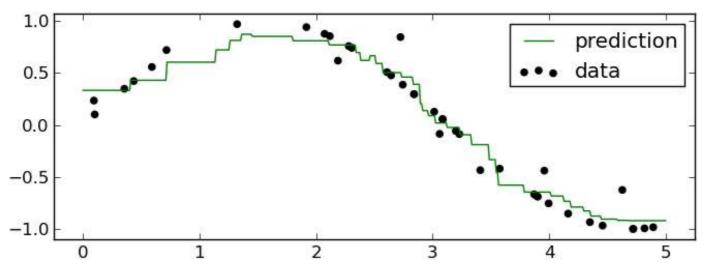
$$(x_1,\ldots,x_N)$$
 and $(y_1,\ldots,y_N),x_i,y_i\in\mathbb{R}$

• Problema regresiei constă în estimarea funcției g(x) a.î.: $g(x_i) = y_i$

1-NN pentru probleme de regresie

k-NN pentru probleme de regresie

- Algoritmul de regresie k-NN:
- 1) Pentru fiecare exemplu de test x, găsim cei mai apropiați k vecini și etichetele lor
- 2) Output-ul este media etichetelor celor k vecini

$$f(\mathbf{x}) = \frac{1}{K} \sum_{i=1}^{K} y_i$$

Avantaje și proprietăți ale modelului k-NN

- Modelul k-NN este un model simplu
- Poate fi aplicat pentru probleme cu mai multe clase
- Suprafața de decizie este neliniară
- Calitatea rezultatelor creşte atunci când avem mai multe date de antrenare
- Avem un singur parametru care trebuie ajustat (k)
- Eroarea de clasificare pe antrenare creşte odată cu k, dar suprafața de decizie devine mai netedă:
- Metodă de regularizare care creşte capacitatea de generalizare

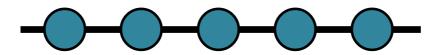
Dezavantaje ale modelului k-NN

- Ce înseamnă cel mai apropiat? Trebuie să definim o distanță
- Este distanța Euclidiană cea mai bună alegere?
- Costul computațional este ridicat: trebuie să stocăm și să parcurgem întreg setul de antrenare în timpul testării
- Soluții alternative pentru evitarea costului ridicat:
- Partiţionarea spaţiului folosind arbori k-d
- Locality sensitive hashing
- Suferă de "curse of dimensionality"

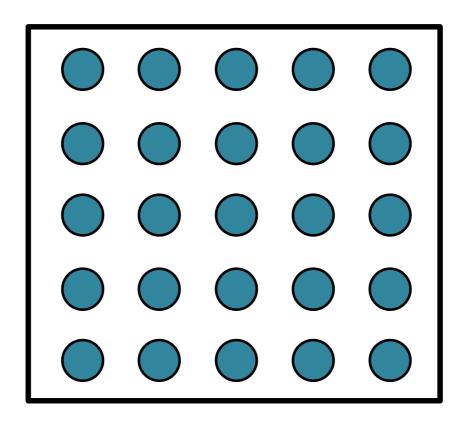
"Blestemul dimensionalității" (Curse of dimensionality)

- În învățarea automată, folosim deseori date de dimensiuni mari
- Exemplu:
- Dacă analizăm imagini cu tonuri de gri de dimensiune 200x200 de pixeli, atunci lucrăm într-un spațiu cu 40.000 de dimensiuni.
- Dacă imaginile sunt color (reprezentate în spațiul RGB), dimensionalitatea spațiului crește la 120.000 de dimensiuni

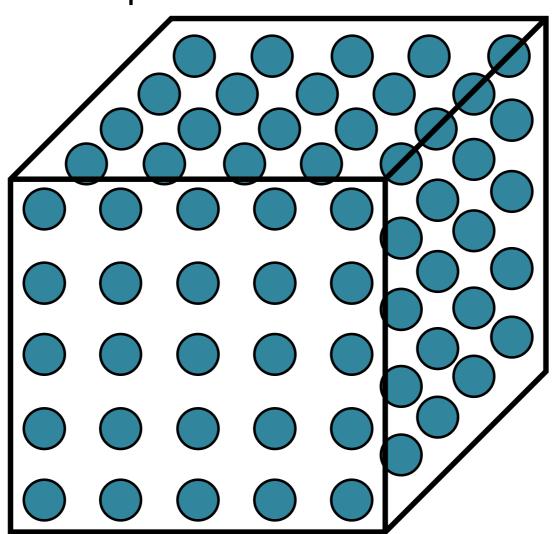
• Pentru a "umple" un spațiu 1D (de exemplu $\mathbb{R}^1$) avem nevoie de 5 puncte:

• Pentru a "umple" un spațiu 2D (de exemplu $\mathbb{R}^2$) avem nevoie de 25 puncte:

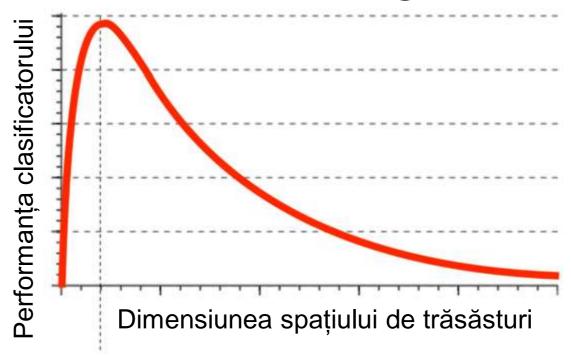

• Pentru a "umple" un spațiu 3D (de exemplu $\mathbb{R}^3$) avem nevoie de 125 puncte:

- Pentru a "umple" un spațiu nD (de exemplu $\mathbb{R}^n$) avem nevoie de un număr exponențial de puncte
- Dacă avem un număr mare de caracteristici care descriu datele, atunci sistemul are nevoie de foarte multe exemple de antrenare pentru a învăța un model care să generalizeze
- De cele mai multe ori aceste date nu sunt disponibile în practică

Fenomenul Hughes

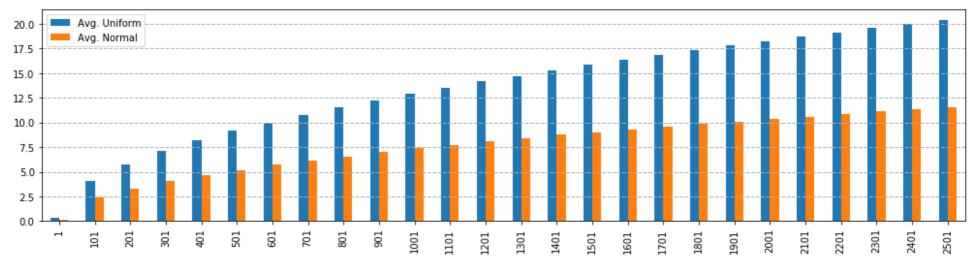
Numărul optim de trăsături

- Fenomenul Hughes arată că, pe măsură ce numărul de caracteristici creşte, performanța clasificatorului creşte până când ajungem la numărul optim de trăsături
- Adăugarea mai multor caracteristici păstrând dimensiunea setului de antrenare degradează performanța clasificatorului

 Creșterea numărului de dimensiuni al unui spațiu de caracteristici Euclidian, implică adăugarea de termeni pozitivi în calculul distanței Euclidiene:

$$(x,y) = \sqrt{(x_1 - y_1)^2 + \dots + (x_n - y_n)^2}$$

 Cu alte cuvinte, deoarece numărul de trăsături creşte pentru un număr fix de exemple, spațiul de caracteristici devine din ce în ce mai rar (mai puțin dens)

Distanța medie pentru 1000 de puncte din cubul unitate

- Figura arată că, odată cu creșterea dimensiunilor, distanța medie crește rapid
- Prin urmare, cu cât sunt mai multe dimensiuni, cu atât sunt necesare mai multe date pentru a depăși blestemul dimensionalității!
- Atunci când distanța dintre observații crește, învățarea automată devine mult mai dificilă, deoarece scade probabilitatea de a găsi exemple de antrenare cu adevărat similare cu cele de test